

Varbergs Ornitologiska Förening – VOF

bildades 1974 och är en ideell förening, som vänder sig till alla natur- och fågelintresserade. Föreningen har också en aktiv ringmärkningsverksamhet, Getteröns fågelstation. Du som blivit nyfiken och vill veta mer om fåglar eller redan är en inbiten fågelskådare – alla är välkomna till oss!

- Vi håller kurser i samarbete med Studieförbundet för såväl nybörjare som mer erfarna fågelskådare.
- Vi anordnar exkursioner både inom kommunen och till andra platser.
- Vi arrangerar innemöten med bildvisning och föredrag.
- Vi ger ut en årsskrift där föreningens medlemmar bidrar med artiklar och foton och där fågelåret sammanfattas.

Tycker du det är viktigt att värna om fåglar och deras miljö?

Vi arbetar med fågelskydd i olika former. Det kan handla om skydd av viktiga häckningsbiotoper och områden för rastande flyttfåglar. Vi utför också inventeringar av olika häckande fåglar framför allt för att hålla koll på beståndet av hotade och sårbara arter. I ett särskilt projekt hjälper vi våra rovfåglar och ugglor med bostadsbristen genom att sätta upp holkar och bygga risbon för bl.a. fiskgjuse.

Du kan stödja oss i denna verksamhet genom att bli medlem i VOF.

Vill du veta mer?

Besök vår hemsida, som finns under www.vof.nu för mer information om olika föreningsaktiviteter.

Vy över Bassängen vid Getterön, foto Anders Ericsson. Framsida: Skärfläckor, foto Mikael Nord.

Fågelåret

För fågelskådaren är Halland intressant året runt. Vintrarna är vanligtvis milda, med öppet vatten. Under våren passerar en stor mängd flyttfåglar in över Varbergs kommun från Grenålandet i Danmark. När de sista vårfågeln kommer i juni är det snart dags för de första fåglarna på väg söderut. Varbergs kommun hyser också en rad utmärkta fågellokaler och goda utsiktspunkter för havsfågelstudier.

Vinter

En del änder, gäss och piplärkor övervintrar längs kusten, men kanske är det rovfågeln som tilldrar sig störst intresse med stora chanser att se havsörn, kungsörn, blå kärnhök, fjällvråk och pilgrimsfalk. I gåsflockarna kan man hitta sädgäss, spetsbergsgäss och andra ovanligare arter. Redan i februari börjar vårfågeln återvända, med gravand, sånglärka och tofsvipa bland de första. Nu är också bästa tiden att lyssna efter ugglor och berguv i skogslandet.

Vår

I mars kommer ejdersträcket igång på allvar och med litet tur kan man hitta en eller annan prakttejder i de förbipasserande flockarna, som märkligt nog här drar söderut för att senare vika av norr ut längs östersjökusten. Samtidigt som detta skådespel händer vid kusten bubblar orrspelen från myrarna och tranorna ropar.

Från mitten av april och en månad framåt pågår ett mäktigt sjöfågelsträck framför allt av smålom och sjöorre. Nu anländer också alla sångare från södern och överallt sjunger lövsångare, svarthätta och törnsångare. Stora mängder arktiska vadare passerar i slutet av maj, oftast utan att rasta. En ovädersfront kan dock orsaka stora nedfall av vadare och vikarna blir plötsligt översvallade av t.ex. kärnsnäppor, kustpipare och myrspovar.

Sommar

Vackra försommarkvällar kan man använda till att lyssna på nattsjungande fåglar, som näkter-

gal, kärnsångare och gräshoppångare vilka finns på många håll. I jordbrukslandskapet finns goda chanser att få höra vaktel och kornknarr. Häckfågelfaunan varierar från storlom, fiskgjuse och tranorna i skogslandet till småtärna, större strandpipare och den sällsynta rödsponen vid kusten. Redan kring midsommar börjar höststräcket av vadare och i juli rastar gamla fåglar som fortfarande är i sommardräkt, t.ex. vackert röda spovsnäppor och praktfulla brushanar på sin väg söderut.

Höst

Vadarvikarna myllrar nu av liv och luften är fylld av sträckande fåglar. Vindarna är särskilt viktiga vid denna årstid. För havsfågelskådaren är hårda väst- och sydvästvindar att föredra. Liror, stormfåglar, havssulor, labbar och klykstjärtade stormsvalar passerar då förbi inom synhåll från kusten. Gubbanäsan är en bra havsfågelokal och skådare från hela landet kommer hit för att få uppleva detta.

Vid ostliga vindar och vackert väder trycks de flyttande fåglarna ut mot kusten och man kan få se ett massivt sträck av tättingar men också många rovfåglar. Längre fram på hösten dyker nordliga gäster som snösparv, vinterhämling, varfågel och berglärka upp. Längs åarna kan man se strömstare och ibland också kungsfiskare. Kungsörn och havsörn sträcker förbi och några stannar kvar över vintern vilket även någon kungsfiskare brukar göra.

Kungsfiskare

Foto Lasse Olsson

1. BÅTAFJORDEN

Båtafjorden är en långgrund havsvik med vidsträckta strandängar som jämte Getterön är västkustens viktigaste häckningslokal för våtmarksfåglar. Lokalen hyser särskilt höga tätheter av vadare. Här häckar bl.a. skärfläcka, sydlig kärnsnäppa och rödspov. I skärfläckekolonin (ca 30 par) häckar fisktärna. Även årta och skedand häckar. Det är framför allt under hösten som mycket rastande vadare kan ses och då även en del gäss och änder. Ett fågeltorn finns i nordvästra delen av lokalen. Här finns goda observationsmöjligheter.

I närområdet finns ytterligare ett par fina fågellokaler. Strax nordväst om Båtafjorden ligger naturreservatet Ringhals udde/Biskopshagen. Under vintrarna fryser aldrig havet här eftersom Ringhals kärnkraftverk släpper ut sitt kylvatten i området. Skärnsnäppan är en exklusiv besökare och ses regelbundet. Vid Bua udde, 1 km väster om Bua hamn, har man goda möjligheter att se havsfåglar under blåsiga dagar.

Båtafjorden och övriga lokaler ligger cirka 23 km norr om Varberg. Området når man bäst genom att köra cirka 3 km västerut från gamla E6 vid Våröbacka mot Ringhals kärnkraftverk. För att komma till Båtafjorden kör vänster i rondellen mot Bua i höjd med kärnkraftverket. Efter ca 400 m finns en liten avtagsväg till vänster och en P-

plats med informationstavla. För att komma till Ringhals udde/Biskopshagen fortsätt förbi kärnkraftverket mot Videbergs hamn och ta av norrut på en mindre väg. Följ denna slingriga väg till parkeringen innanför udden. Bua udde nås via Krokstadsvägen som är belägen i södra delen av Bua hamn.

Båtafjorden (P-plats): 57°15'07"N, 12°07'50"O

Biskopshagen (P-plats): 57°15'12"N, 12°05'52"O

Bua udde (P-plats): 57°14'25"N, 12°06'13"O

2. ÅRNÄSUDDEN

Årnäsudden består av en ljungklädd kusthed med betade, delvis sankt ängsmarker. Tillsammans med utanförliggande öar bildar området Årnäs-halvöns naturreservat. Här häckar bl.a. tofsvipa, strandskata, rödbena, större strandpipare och vitkindad gås. Under vinterhalvåret ses havsörn regelbundet. Udden har också på senare år visat sig vara en bra lokal för övervintrande piplärkor däribland den sällsynta vattenpiplärkan. Lokalen är värd ett besök året runt främst på grund av det vackra landskapet.

Årnäsudden ligger cirka 14 km norr om Varberg. Udden når man bäst genom att från gamla E6 efter Tångaberg och halvvägs mot Åskloster ta av

Strandskata

Foto Mikael Nord

västerut vid skylthänvisning Årnäshalvön. Denna väg fortsätter man till Duveslätt. Följ därefter skyltning naturreservat och fortsatt västerut på Nordmarkavägen. Efter drygt 2,5 km övergår denna i Sandviksvägen som man följer en kort sträcka tills man är framme vid parkeringen som ligger i anslutning till naturreservatet.

57°11'46"N, 12°09'57" O (P-plats)

3. UDDARNA OCH KÄRRET

Från Uddarna har man en magnifik utsikt över Balgöfjorden med dess många skär och öar. Området ligger strax norr om Getterön och är den västligaste delen av Norra Näs. Lokalen är främst värd ett besök under vintern då man regelbundet ser havsörn. Vid lugnt väder har man dessutom goda chanser att se rastande doppingar, änder och vadare. Även jorduggla ses regelbundet. Balgöfjorden hyser ett av västkustens tätaste bestånd av knubbsäl och här ses ibland även den sällsynta gråsälén. En bit innanför kusten mellan Uddarna och Norra Näs finns ett vind- och störningsskyddat kärr omgärdat av lövsumpskog. Här häckar bl.a. smådopping, brun kärrhök, vattenrall och skäggmes. Den omgivande sumpskogen gör det tyvärr mycket svårt att studera fågellivet. I den magra tallskogen med dess hällmarker förekommer nattskärna och hornuggla. Då området utgör en av de sista kustnära större skogsdungarna

innan öppnare landskap tar vid, attraheras en del tillfälliga gäster hit i flyttningstider. Vintertid kan man med lite tur få se t.ex. sparvuggla.

Uddarna ligger ca 7,5 km norr om Varberg. Udden når man bäst genom att köra norrut från Varberg på riksväg 41 till Lindhofs gård. Här tar man av västerut på gamla E6 mot Åskloster. Efter cirka 750 m kör man vänster mot Trönningenäs. Denna väg kör man cirka 2 km och tar därefter av höger på Buaråsvägen och efter cirka 1 km tar man åter höger på Uddarnas väg. Här finns vissa parkeringsmöjligheter i anslutning till pumphuset eller på intilliggande grönytor på vänster sida vägen. (*I övrigt saknas angivna P-platser, undvik att parkera på vändplatser!*) Promenera därefter den sista biten tills den asfalterade vägen tar slut. Härifrån är det ca 200 m ut till Uddarna på stig eller mindre väg. Bäst överblick över skär och öar får man om man väljer stigen som leder västerut (åt vänster). Ett alternativ till stigen, som bitvis kan vara svårframkomlig, är att välja att gå den mindre vägen norrut (till höger). Kärret når man genom att efter att ha tagit höger på Buaråsvägen hålla vänster mitt emot en tennisbana. En uppfart till stugorna övergår strax till en stig som leder upp till kärret, en promenad på ca 500 m.

Uddarna: 57°08'57"N, 12°12'58"O (P-plats)

Kärret: 57°08'41"N, 12°13'47"O (P-plats)

Karta över Uddarna och Kärret

Rödspov

Foto Lasse Olsson

4. GETTERÖN

Getterön är en av Nordeuropas förnämsta fågellokaler. Området utgörs av en långgrund saltvattnsvik, havsstrandängar och bräckvattenbassänger. Bland häckfåglarna kan nämnas skärfläcka, rödspov, sydlig kärrensnäppa, rödbena, småtärna, grågås, skäggmets och gulärta. Under vår och höst samlas här mycket stora mängder av gäss, simänder och vadare. Vid utgången av 2009 hade totalt 336 fågelarter observerats. Bästa tiden att studera fåglar på Getterön är i april-maj och juli-oktober. Vintertid är lokalen tillhåll för arter som havsörn, pilgrimsfalk, salskrake, kungsfiskare, smådopping och rördrom. Getterön är naturreservat och väl iordningställt för besökare med flera gömslen, fågeltorn och observationsplatser. På Getterön finns också ett naturum med café, utställning, försäljning av böcker och kikare, konferenslokal m.m. Naturum är öppet året om, vintertid endast helger.

Till lokalen kommer man genom att i Lassa-backarondellen på gamla E6 och Getterövägen/Värnamovägen i Varbergs norra del, ta av mot

Getterön. Efter järnvägsviadukten svänger man av höger in på Lassavägen märkt fågellokal, för att komma till observationsplats och gömsle. En observationsplats vid Dammen når man genom att köra västerut på Getterövägen från Lassavägen cirka 1 km. Här finns en parkering.

Fågeltorn (P-plats): 57°07'25"N 12°14'26"O

Naturum (P-plats): 57°07'36"N, 12°15'21"O

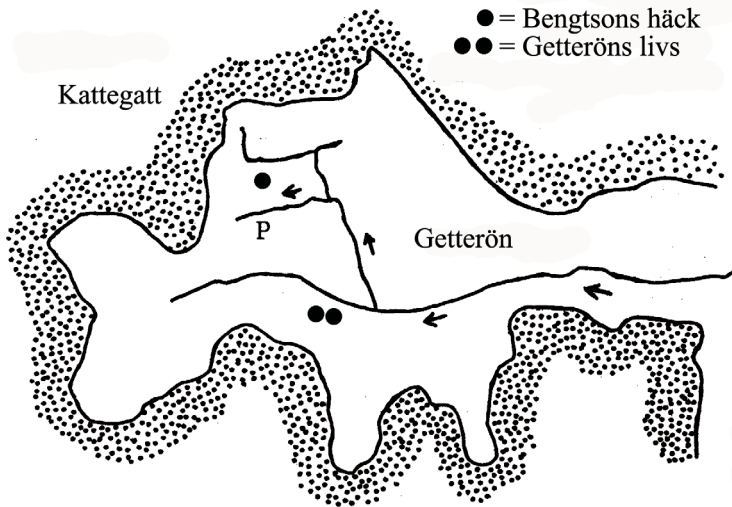
Observationsplats (P-plats):

57°07'40"N, 12°15'22"O

Skäggmets

Foto Lasse Olsson

Karta över Bengtsons häck

5. BENGTSONS HÄCK

Detta område, beläget mitt på Getterön, utgörs av trädjungar, buskage och små sumpområden. Vår och höst lockar området till sig flyttande fåglar, särskilt tättingar. Flera sällsynta arter har setts, bl.a. biätare, flodsångare, lundsångare, taigasångare, kungsfågelsångare, brandkronad kungsfågel, halsbandsflugsnappare och mindre flugsnappare.

Cirka 100 m före Getteröns livs tar man av till höger (Myrekullevägen) och kör cirka 600 m till en parkeringsplats invid en transformatorstation. Norr om p-platsen ligger "häcken".

57°07'25"N, 12°12'34"O (P-plats)

6. GUBBANÄSAN

Gubbanäsan ligger inom västra Getteröns naturreservat och utgörs av ett öppet hed- och bergslandskap. Är mest känt som en av de bästa lokalerna i Sverige för vinddrivna havsfåglar. Så gott som alla observerade havsfågelarter i landet har påträffats här.

Under våren kan man ta del av ett imponerande

de sträck av ejder, sjöorre, smålom och prutgås, m.m. Då finns också chans på sällsyntheter som praktejder och vitnäbbad islom. Endast ett fåtal arter häckar bl.a. grågås, snatterand, gravand och större strandpipare.

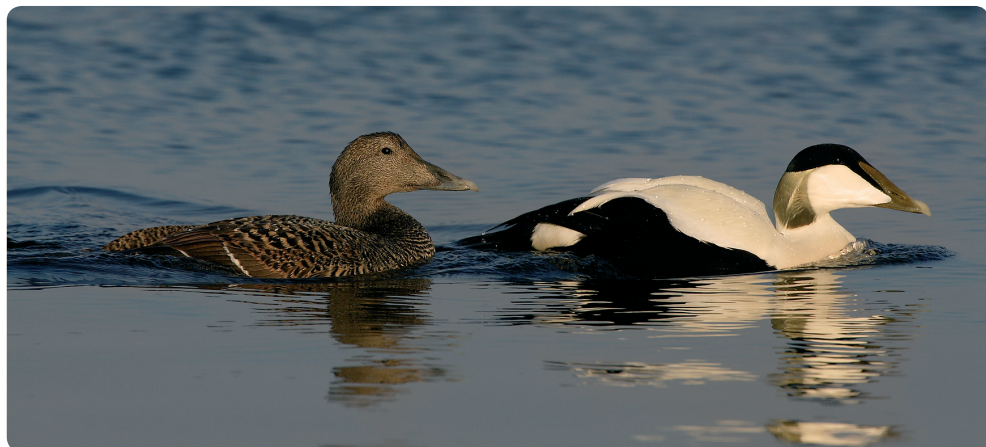
Lokalen når man genom att köra Getterövägen, från gamla E6 vid norra infarten till Varberg, ända tills den tar slut i väster. Här parkerar man och går därefter ut på udden cirka 1 km.

57°07'11"N, 12°12'10"O (P-plats)

Vitkindad gås

Foto Lasse Olsson

Ejder

Foto Lasse Olsson

7. RÖDSKÄR (GAMLA KÖPSTAD NORRA)

Rödskär, beläget cirka 5 km fågelvägen söder om Varberg, är en i stora delar vegetationslös halvö med enbuskar på ett stort parti. Området ingår i Gamla Köpstad naturreservat. Rödskär är liksom Gubbanäsan en utpräglad sträcklokal. Det som passerar Gubbanäsan passerar också Rödskär, varför lokalen kan rekommenderas för ejder-, lom- och havsfågelskådning.

Lokalen nås bäst genom att köra 1,5 km söderut på gamla E6 från Ranelidsrondellen i södra delen av Varberg. Kör västerut strax efter järnvägsviadukten skyltat Södra näs. Fortsätt västerut 2 km tills vägen slutar i ett t-kryss. Kör här höger och parkera vid vändplatsen. Från denna ser man halvön strax utanför. I området finns även en anvisad P-plats.

57°04'02"N, 12°15'29" O (P-plats)

8. TRÄSLÖVSLÄGE HAMN

Träslövsläge är Hallands största fiskesamhälle. Hamnen är belägen cirka 5 km söder om Varberg. Området är främst värt ett besök i samband med blåsiga höstdagar samt under vinterhalvåret. Då samlas stora mängder vitfågel i och kring

hamnen. Bäst är att besöka hamnen på eftermiddagar när fiskebåtarna kommer in med ett släptåg av vitfågel.

För att nå lokalen kör man gamla E6 cirka 5 km söderut från Ranelidsrondellen i södra delen av Varberg. Tag av mot väster vid skylten Träslövsläge. Kör denna väg tills ni ser hamnen. Parkera på angiven plats och promenera in i området. Håll undan för yrkesfiskarna!

57°03'33"N, 12°16'40"O (P-plats)

9. LERJAN (GAMLA KÖPSTAD SÖDRA)

Lerjan är benämningen på den grunda lagun som går in öster om Galtabäcks skär.

Området ingår i Gamla Köpstad naturreservat. Observationsplatsen, "Hallands Falsterbo", är belägen strax norr om lagunen. Här samlas ofta fågelskådare under tidiga morgnar från mitten av augusti till slutet av oktober för att bevittna det mäktiga småfågelsträcket. Även duvor och rovfåglar kan ses i höga antal. Mer än en miljon fåglar kan passera en bra höstdag vid vindar mellan ost och syd. Varje år ses någon sällsynt fågel exempelvis större piplärka eller taigasångare.

Lokalen når man bäst genom att köra gamla E6 cirka 5,5 km söderut från Ranelidsrondellen i södra delen av Varberg. Tag sedan av höger mot Morup. Efter cirka 150 m svänger man återigen höger mot G:a Köpstad. Efter cirka 600 m tar man av vänster vid skylten S:a Gamla Köpstad. Kör därefter cirka 1 km till P-platsen som också fungerar som observationsplats. Här finns bl.a. en informationstavla om Lerjan och övriga lokaler i Gamla Köpstads naturreservat.

57°02'12"N, 12°18'14"O (P-plats)

10. GALTABÄCK

Området innefattar Galtabäcks hamn, Galtabäcks skär och lagunen Lerjan. Skäret och lagunen är en del av Gamla Köpstads naturreservat. Lokalen består av betade strandängar och en innanföriggande våtmark. I anslutning till hamnen och söder om lagunen står ett fågeltorn. Området

är beläget cirka 9 km söder om Varberg.

På vintern är Galtabäcks skär en bra lokal för berglärka. Under våren ses ibland stora mängder gäss, änder och vadare. På sommaren häckar bl.a. vadare och tärnor och därför bör man undvika ett besök på skäret under denna tid. Under hösten rastar återigen stundtals stora mängder gäss, änder och vadare och dessutom kan det sträcka en hel del tättingar, ofta rakt över fågeltornet. Pilgrimsfalk ses regelbundet och jaktfalk i stort sett årligen.

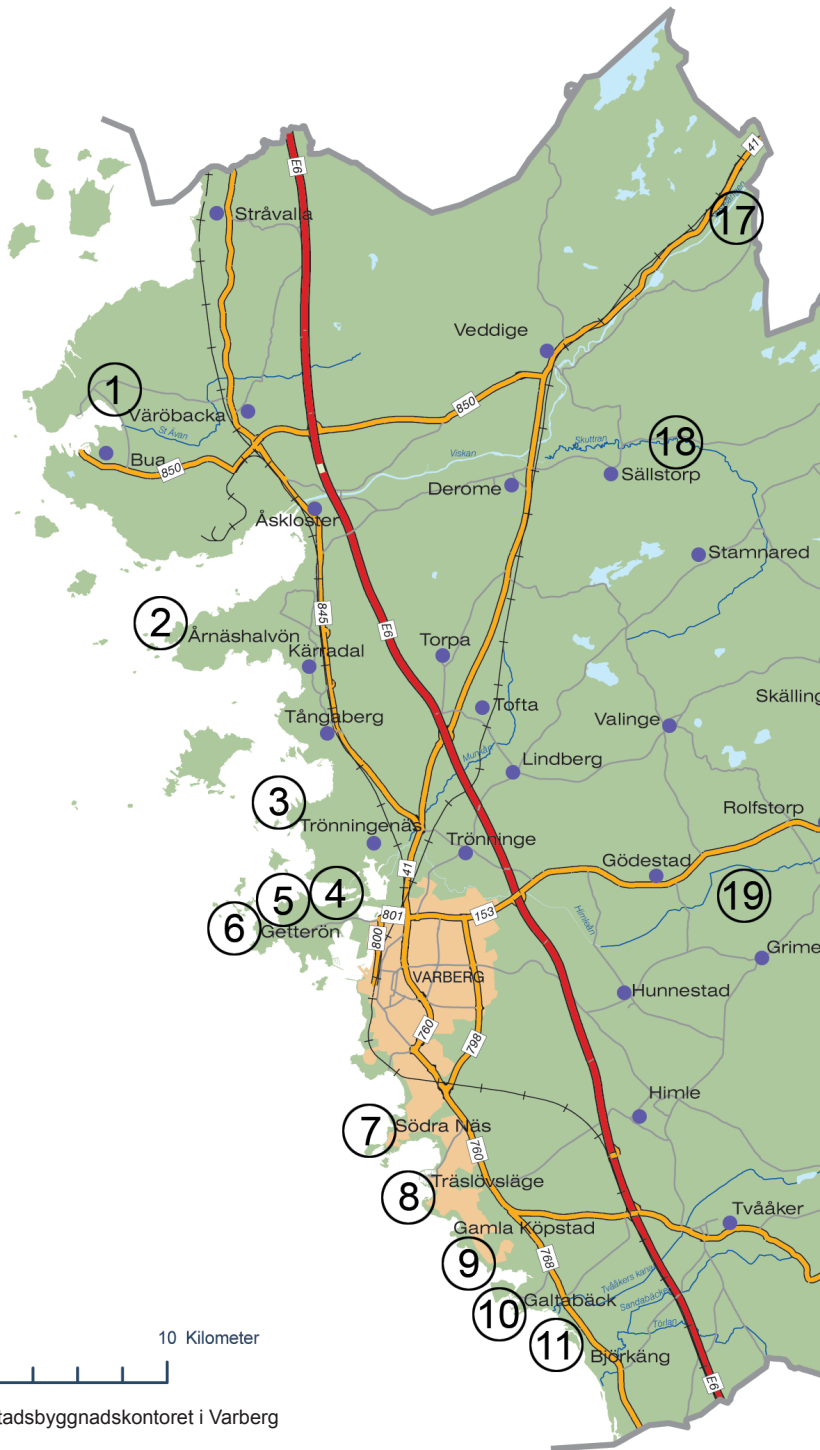
För att nå lokalen kör man söderut på gamla E6 från Ranelidsrondellen i södra delen av Varberg, cirka 5,5 km. Tag därefter höger vid skylten Morup. Fortsätt söderut cirka 1,5 km och tag därefter av västerut vid skylten Galtabäcks hamn. Efter cirka 2 km är man framme vid hamnen. Parkera intill fågeltornet eller på angiven plats.

57°01'45"N, 12°18'49"O (P-plats)

Gravand

Foto Lasse Olsson

Kartan upprättad av stadsbyggnadskontoret i Varberg

1. Båtafjorden
2. Årnäsudden
3. Uddarna och Kärret
4. Getterön
5. Bengtsons häck
6. Gubbanäsan
7. Rödsjär (Gamla Köpstad norra)
8. Träslövsläge hamn
9. Lerjan (Gamla Köpstad södra)
10. Galtabäck
11. Utters
12. Åkulla bokskogar
13. Gässlösa
14. Nordskog
15. Stackenäs - Valasjön
16. Fävren
17. Veselängen
18. Skuttrons dalgång
19. Grimetonslätten

Småtärna

Foto Lasse Olsson

11. UTTEROS

Lokalen ligger utmed kusten cirka 9 km söder om Varberg. Området utgörs av en lång sandstrand med innanförliggande betade strandängar och våtmarker. Häckningslokal för vadare som skärfläcka, rödbena och mindre strandpipare. Här finns också småtärna och silvertärna. Under sträcket rastar ett stort urval vadare, änder och gäss, ofta i höga antal. Pilgrimsfalk ses ofta jaga och vissa år ses även jaktfalk. Det stora antalet gäss som passerar här höst och vinter drar även till sig havsörnar. På vintern kan man också hitta flockar av berglärka på strandängarna. Uppmot 250 fågelarter är noterade från området.

För att nå lokalen kör man gamla E6 söderut förbi avfarten till Galtabäcks hamn. Efter cirka 1 km tar man av, strax efter Tvåakers kanal, höger på Persbörsvägen. Parkeringsplats finns på höger sida omedelbart efter att man svängt av gamla E6. Promenera till transformatorstationen innan-

för Utteros. Här har man bra observationsbetingelser. Reservatet sträcker sig mellan Galtabäcks hamn i norr och Björkängs camping i söder.

57°01'24"N, 12°20'24"O (P-plats)

12. ÅKULLA BOKSKOGAR

Ett mycket naturskönt område med vidsträckt bokskog av riksintresse. Landskapet är starkt kuperat och mycket varierat med en mångfald naturtyper som sumpskogar, våtmarker, naturbetesmarker, gamla ädellövskogar och urskogsartad bokskog. Området är till ytan ca 40 km² och innefattar tolv naturreservat, två fågelskyddsområden och hela sju Natura 2000-områden. Ett 20-tal sjöar finns i området. Vid sjöarna häckar bl.a. fiskgjuse, brun kärrhök, bivräk, storlom, rördrom, grågås, skäggdopping, trana, sångsvan, gråhäger och forsärla. Typiska fågelarter för bok-

Trana

Foto Lasse Olsson

skogen är skogsduva, grönsångare och stenkäck. Mindre flugsnappare och sommargylling ses vissa år, bästa tiden för dessa arter är slutet av maj till mitten av juni. Vintertid gästas området av strömstare, kungsfiskare och havs- och kungsörn.

Området är beläget cirka 24 km öster om Varberg. På väg 153 i Varberg kör man österut mot

Ullared. Kör igenom Rolfstorp. Efter cirka 8 km tar man av höger mot Åkulla. Vid Åkulla friluftsgård finns kartor över bokskogsområdet. Övernattningsmöjligheter finns på flera platser i området.

57°07'30"N, 12°34'01"O (P-plats)

Mindre hackspett

Foto Lasse Olsson

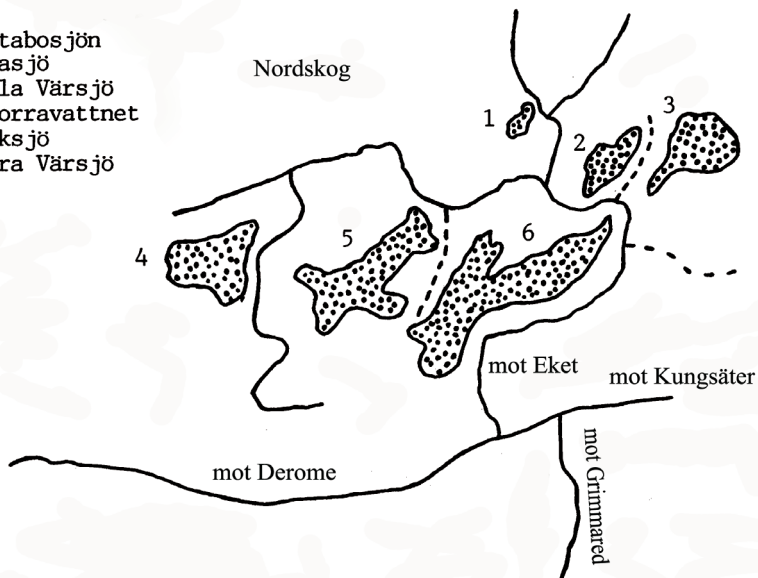
13. GÄSSLÖSA

Området är beläget cirka 15 km öster om Varberg. Gässlösa utgörs av en djup bokskogsravin som Stenån flyter igenom. I naturreservatet finns många döda träd som gynnar hålhäckande fåglar. I ån kan man se forsärla och strömstare. Karaktärsfågeln i Gässlösa under våren är grönsångaren som tillsammans med andra lövskogsfåglar trivs i reservatet. Mindre flugsnappare ses vissa år.

Cirka 2 km öster om Rolfstorp ligger reservatet på vänster sida längs väg 153. Från berget Bösatesbergs topp på 111,4 m har man en magnifik utsikt ända till havet.

57°08'45"N, 12°29'29"O (P-plats)

- 1=Galtabosjön
- 2=Uddasjö
- 3=Lilla Värsjö
- 4=Abborravattnet
- 5=Kroksjö
- 6=Stora Värsjö

Karta över Nordskog

14. NORDSKOG

Ett höglänt och vidsträckt barrskogsområde beläget cirka 25 km nordost om Varberg. Endast områdets västra delar ligger i Varbergs kommun. Här finns ett mosaikartat landskap med näringsfattiga skogssjöar och mossar som kantas av gammal fin barrskog. Nordskog är ganska lättillgängligt med ett förgrenat nät av skogsbilvägar. I skogarna häckar tjäder, orre, bivräk, nattskärra, nötkråka och korsnäbb. I sjöarna finns fiskgjuse, storlom, storskrake, knipa och drillsnäppa. Under vårnätterna kan man med lite tur få höra pärluggla, sparvuggla och kattuggla.

För att nå lokalen kör man riksväg 41 norrut från Varberg mot Veddige. I höjd med Derome tar man av mot Kungsäter. Strax före Grimmaröd tar man av vänster på Hallandsleden, där det är skyltat Eket. Efter cirka 1 km är man inne i området.

Orre

Foto Stefan Hage

57°16'08"N, 12°28'20"O (P-plats, Stora Värsjö)

Storlom

Foto Lasse Olsson

15. STACKENÄS - VALASJÖN

Området kring Stackenäs består av flera markerade bergkullar som är beväxna med lövskog fr. a ekskog. I södra delen angränsar området till Valasjön, en djup klarvattensjö inklämd mellan två förkastningsbranter varav den västra är drygt 50 meter hög och stupar nästan lodrät ner i sjön. Från toppen av de höga bergkullarna, de s.k. stackarna, är utsikten enastående över Valasjön och angränsande lövskogar.

Bästa tiden att besöka området är vår- och försommar då fågelkören ljuder som starkast. Några av de arter som förekommer i området är kattuggla, spillkråka, gröngöling, mindre hackspett, stenkäck och stjärtmes. Mindre flugsnappare har setts tillfälligt. Valasjön är födosöksplats för en rad fiskätande fåglar som storlom, skäggdopping, storskrake och storskarv. Kullarna på Stackenäs lämpar sig bra som spaningspunkt för rovfåglar. Kungsörn och havsörn ses regelbundet fr. a höst och vinter.

Området är beläget cirka 30 km nordost om Varberg. För att nå lokalen kör man riksväg 41 norrut från Varberg mot Derome. I höjd med Derome tar man av höger mot Kungsäter. Följ denna väg förbi Grimmared tills du ser sjön Fävren på vänster sida. Strax därefter ligger stackarna på höger sida. Området är kuperat, ganska orört och därför mindre lättillgängligt.

57°16'40"N, 12°30'45"O (P-plats)

16. FÄVREN

Fävren är Varbergs kommuns och tillika en av Västsveriges främsta fågelsjöar. Sjön ligger i ett mycket naturskönt område i en bred dalsänka som omges av ädellövskogar, beteshagar och åkrar. Under senvåren dallrar luften av skratmåsars skrin (ca 300 par), grågåskackel och spelande smålommar. Skedand, vitkindad gås (ca 90 par), fisktärna, brun kärnhök och storspov häckar re-

Rödglada

Foto Lasse Olsson

gelbundet. Pilgrimsfalk, fiskgjuse och rödglada jagar i området. Vadarfåglar har vid lågvatten en bra rastplats i omedelbar anslutning till det fågeltorn som finns i sjöns nordända. Avstånden är oftast långa så tubkikare rekommenderas. Sjön spanas för övrigt av bra från allmänna vägar runt sjön som sträcker sig in i Västra Götalands län.

I närområdet ligger Hultaberg. Längs Kungsätersån som flyter igenom området kan man träffa på kungsfiskare, mindre hackspett och forsärla. Här finns även ett fint exempel på en välbevarad hagmark med grov ek och rikligt med död ved vilket bl.a. gynnar hålhäckande fåglar.

Lokalen ligger i Kungsäter, cirka 35 km nordost om Varberg. Kör riksväg 41 norrut från Varberg mot Derome där man tar av höger mot Kungsäter. I t-krysset före Kungsäter tar man vänster och efter cirka 200 m är det skyltat till fågeltornet.

57°18'07"N, 12°32'52"O (P-plats)

17. VESELÅNGEN

Utmed Viskan, mellan Veddige och Horred, ligger Veselången. På 1800-talet en grund sjö, som fick ge vika för dikningsföretag och nödårens brist på odlingsmark. Idag har ny invallning och rensning av åfåran påbörjats. Hur den fortsatta rensningen kan påverka fågellivet är (i oktober 2010) oklart. Veselången har dock fortfarande, genom sitt läge mitt i fåglarnas sträckled genom Viskadalen, betydelse som rastlokal för gäss, svanar, änder och örnar. Pilgrimsfalk, fiskgjuse, brun kärnhök och rödglada besöker området under häckningstid och regelbundet hörs kornknarr, vaktel och gräshoppångare. Övriga årstider dominerar gässen med flera tusen individer och flera stationära örnar vintertid. Veselången är en viktig rastplats och kanske den enda på västkusten för våra skandinaviska taigasädgäss.

Området ligger cirka 25 km nordost om Varberg. För att nå lokalen följer man riksväg 41 från Var-

Ornvråk

Foto Mikael Nord

berg mot Veddige. Cirka 4 km öster om samhället breder våtmarken ut sig. Utmed stora vägen finns dock få parkeringsmöjligheter som dessutom är livligt trafikerad. Ett bättre alternativ är att besöka det nyuppförda fågeltornet i Skogsbacka, på östra sidan av området. För att komma dit kör man igenom Veddige och ytterligare 2 km tills man svänger av höger i rondellen mitt emot Strängbetong och över bron vid Viskan. Efter man passerat bron tar man omedelbart vänster och följer vägen mot Älgslätt. Fortsätt denna väg 7-8 km. I en vänsterkurva strax före gården Skogsbacka tar man av på en mindre grusväg som leder ned till en p-plats där man kan parkera. Tornet ligger väl dolt bakom en skogsridå. Härifrån har man en bra överblick över den breda ådalen och dess besökare. Våtmarken Veselången fortsätter in i Älvsborgs län.

57°18'52"N, 12°26'33"O (P-plats)

Knipa

Foto Stefan Hage

18. SKUTTRANS DALGÅNG

Området längs ån Skuttran är gammal slättbygd omgiven av lövskogsklädda sluttningar och hagmarker. Fågellivet i området är förhållandevis rikt och lämpar sig för fågelskådning. Under en nattlig försommartur kan man längs ån få höra gräshoppångare, vaktel och kornknarr. Området är också bra för rovfåglar, bl.a. har här observerats sällsyntheter som aftonfalk, ängshök och svartvingad glada! I en skogsklädd sluttning i dalgångens östra delar ligger Mälltorp med kulturintressant miljö kring gården Sörby. Längs Kvarnbäcken, ett biflöde till Skuttran, finns inslag av alsumpskog. Skogen i övrigt är av lundkaraktär med bok och inslag av grov ask, alm, lind och lönn. Vår- och försommar finns här ett rikt fågelliv och en ganska rik flora. Bland häckfåglarna kan nämnas kattuggla, spillkråka, skogsduva, mindre hackspett, försärla, dubbeltrast och stenkäck. På vintern kan man träffa på strömstare längs bäcken.

Området ligger cirka 20 km nordost om Varberg. För att komma dit kör man riksväg 41 norrut från Varberg mot Derome. I Derome tar man av höger mot Kungsäter. Efter cirka 2,5 km passeras Sällstorps kyrka och efter ytterligare ca 5 km ses ett par ängslador på höger sida och därefter är det skyltat Märkedal. I detta område hörs kornknarr nästan årligen. Området Mälltorp-Sörby ansluter till Hallandsleden.

57°14'36"N, 12°25'35"O (Märkedal)

19. GRIMETONSLÄTTEN

En knapp mil öster om Varberg breder ett stort slättland ut sig, Grimetonslätten. De sammanhängande åkermarkerna kring Himleån som flyter igenom området utgör en viktig rastplats för gäss, örnar och andra rovfåglar. Gäss från Getterön flyger ofta hit i stora flockar för att söka föda. Vår och höst rastar ofta tranor ute på fälten.

Under en nattlig försommartur kan man få höra vaktel, som tillfälligt häckat, och kornknarr.

Sensommar och tidig höst attraherar området tättingar då bl.a. stora antal av steglits och hämpling kan ses rasta ute på de åkrar som ligger i träda. Under höststräcket passerar mycket fågel området och fågellivet är då rikt och varierat. Vintertid ses ofta fjällvråk och blå kärnhök. Havsrör, pilgrimsfalk och kungsörn ses årligen.

För att nå lokalen kör man väg 153 österut från Varberg cirka 7 km tills man når Gödestads kyrka. I slutet av nedförsbacken tar man höger där det är skyltat Grimeton. I samhället tar man sedan vänster där det står Bygdegård och efter cirka 500 m breder slätten ut sig på bägge sidor. Fortsätt cirka 1 km tills vägen viker av i en tvär kurva. Här kan man hjälpligt parkera. En bra observationsplats är också åsen vid Runeberg som man når om man fortsätter ytterligare cirka 500 m. För att spana av området rekommenderas tubkikare då avstånden oftast är långa.

57°07'42"N, 12°25'12"O

Tofsvipa

Foto Lasse Olsson

Sandlöpare (överst) och skattmås (underst)

Foto Lasse Olsson

I samarbete med:

Varbergs
kommun

Varbergs Sparbank

LÄNSSTYRELSEN
HALLANDS LÄN

Getteröns naturreservat är ett av Nordeuropas fågelrikaste områden och erbjuder spännande fågelskådning året runt. Omkring 170 arter häckar eller rastar här under flyttningen. Utöver dessa tillkommer ett stort antal tillfälliga gäster. Inte mindre än 338 arter hade noterats vid Getterön. Det finns nästan alltid någon sällsynt, långväga fågelgäst som håller till vid Getterön eller dess omgivning. På naturum finns även fikamöjligheter, en butik och en fågelutställning. Ta en titt på våra aktiviteter på vår hemsida eller bekanta dig med fågellivet genom vår webbkamera och fågelblogg på www.naturumgetteron.se. Välkommen!

Lassavägen 1, 43292 Varberg • Tel. 0340-87510 eller 10189 • För mer information: www.naturumgetteron.se